

Osvrt na knjigu D. E. Kruka, „Nikola Tesla. Buđenje sile“

Knjiga „Nikola Tesla. Buđenje sile“, Dmitrija Evgenoviča Kruka, radioinženjera i kandidata tehničkih nauka, posvećena je izlaganju naučnih i filozofskih ideja Nikole Tesle (1856-1943), jednog od najvećih pronalazača u istoriji nauke i tehnike. Detalji biografije i značajnog dela istraživačkog rada Nikole Tesle bili su do nedavno malo poznati u Rusiji, i ova knjiga u značajnoj meri ispunjava tu prazninu, osvetljavajući ranije nepoznate stranice istorije nauke i tehnike toga vremena.

Knjiga je izašla na ruskom jeziku 2017. godine i izazvala veliki interes kako profesionalnog auditorijuma, tako i širokog kruga tamošnjih čitalaca. Takođe je pred čitaocem i prevod knjige na srpskom jeziku, jer se procenjuje da ova izazovna knjige naišle na dobar odziv čitalačke publike i na srpskom govornom području, što bi pomoglo da život i delo Nikole Tesle, slavnog srpskog i američkog naučnika, budu još bolje osvetljeni i shvaćeni. Međunarodni naučni centar za istraživanje nasleđa Nikole Tesle Beograd, kao izdavač, imao je zadovoljstvo da Muzeju Nikola Tesla u Beogradu predloži da bude suizdavač srpske verzije prevedene sa ruskog originala.

Kao stručni konsultant u prevođenju ove knjige bio sam u prilici da se detaljno upoznam sa sadržajem knjige i sa otvorenim aktuelnim problemima razvoja nauke toga vremena, pa sam sa zadovoljstvom prihvatio da napišem predloženu recenziju, budući da sam i dobar poznavalac lika i dela Nikole Tesle, uključujući njegov neuporedivi način kreativne kontrole dobijanja i rafiniranja otkrića na sopstvenom mentalnom ekranu, potom uspešno realizovanih u vidu brojnih prototipova. Krajem 19. veka Teslina otkrića i primene polifaznog sistema naizmeničnih struja, obrtnog magnetnog polja, indukcionih motora i transformatora, na kraju krunisana i pionirskom hidrocentralom na Nijagarinim vodopadima, posle pobede u legendarnom „ratu struja“ nad Edisonovom koncepcijom primene jednosmernih struja u elektroenergetici, udarili su temelje današnje elektroenergetike i druge industrijske revolucije 20. veka (uz dodatne utkane doprinose razvoju današnjih telekomunikacija još jednog velikog američkog pravoslavnog Srbina, čuvenog profesora fizike na Kolumbija univerzitetu, Mihajla Pupina, sa kojim je Tesla imao poneka sporenja).

Tih plodonosnih godina Tesla je prvi eksperimentalno demonstrirao i brod na telemehaničko upravljanje korišćenjem visokofrekventne i visokonaponske rezonantne Tesline zavojnice (tzv. Teslinog transformatora), čijim daljim usavršavanjem je sprovodio legendarne eksperimente sa pokušajem (rezonantnog atmosfersko/planetarnog) bežičnog prenosa i EM VF (elektromagnetne visokofrekventne) energije u laboratorijama u Kolorado Springsu i na Long Ajlandu. Njih nažalost nije dovršio jer mu je dotadašnji finansijer, čuveni bankar J. P. Morgan, ukinuo finansijska sredstva (s jedne strane verovatno razočaran što je Teslu u prenosu EM telegrafске informacije preko Atlantika za malo pretekao bivši pomoćnik Markoni plagirajući Tesline patente, a s druge strane jer se Tesla uporno zanosio filantropskom idejom bežičnog prenosa svima dostupne besplatne EM VF energije). Posle toga je počela da tamni Teslina dotadašnja skoro mitska naučna reputacija i intuicija, sa pojavom moderne teorijske i eksperimentalne fizike 20. veka, i Tesla je još povremeno bio predmet novinskih senzacionalističkih naslova zbog svojeg i dalje velikog medijskog oreola (tako je fascinirao savremenike samolećenjem VF strujama, a jednom prilikom i jogina Vivekanandu koji je potom govorio da je Tesla veliki avatar toga doba, jer je u njegovoj laboratoriji uključivanjem VF struja mentalno osetio prisustvo celog panteona hinduističkih božanstava).

I zaista, Tesla je prethodno u poslednjoj deceniji 19. veka bio ogroman naučni autoritet na nebu eksperimentalne fizike u SAD i u Evropi, do čijeg mišljenja su držali i mediji i veliki fizičari toga vremena (Helmholz, Kirchof, Herc, Rentgen, Kruks, Tomson...) sa kojima je Tesla bio u stalnoj prepisci i diskusijama oko tada još nejasne prirode svetlosnih/EM talasa, X-zraka, katodnih zraka, elektrona, kosmičkih zraka, loptastih munja... Sa svojim naučnim savremenikima Tesla se zanimao i za (hidrodinamički analognu) fizičku prirodu etra, čija je teorijska koncepcija napuštena u modernoj fizici 20. veka pojavom Ajnštajnovе specijalne teorije relativnosti (a hipotetički etar zamenjen fizičkim vakuumom kao arenom za prenos EM talasa, i za potonje brojne fenomene u modernoj kvantnoj fizici, sa čime pak Tesla nije mogao da se pomiri do kraja života, iako ga je čuveni Ajnštajn smatrao jedinim pravim naučnim genijem svoga vremena).

Kroz knjigu provejava autorovo neskriveno nezadovoljstvo istorijskom kontroverzom da uz sva svoja eksperimentalna okrića Tesla nije svojevremeno nagrađen (iako više puta nominovan, jednom i zajedno sa Edisonom) Nobelovom nagradom za fiziku (ili bar zasluženom deobom više njih), koja doduše tada još nije imala današnji prestižni naučni i društveni značaj. Ipak je pravda donekle zadovoljena dodelom Edisonove medalje (najvećeg priznanja Američkog društva elektroinžinjera) koju je Tesla dobio 1917, i konačno 1943, kada je Vrhovni sud SAD prvenstvo patenta za radio prenos oduzeo Markoniju i dodelio Tesli (doduše prekasno da se posthumno Tesli isplate tantijeme za to otkriće, kao i da se Markoniju ospori nazasluženo podeljena Nobelova nagrada za fiziku 1909; a koliko Tesla nije mario za novac svedoči i gest kojim je krajem 19. veka pocepao svoj ugovor o tantijemama sa Vestinghausom, da bi ga u jednom trenutku špekulantski izazvane berzanske krize spasio bankrotstva i održao zajedničku pobjedu u elektroenergetici).

Na izvestan način Krukova knjiga nadopunjuje Teslinu autobiografiju „Moji izumi“ iz 1919, koja nam osvetljava i Teslin nesvakidašnji unutrašnji život od ranog detinjstva do započinjanja niza kreativnih vizija započetih u legendarnoj zimskoj šetnji u Gradskom parku u Budimpešti 1882 (pri kraju skoro jednogodišnjeg teškog bolovanja), koje su ga potom pratile kroz ceo život i dovela do prijave više stotina patenata (od elektrotehnike do mašinstva). Ta brojna kreativna iskustva su doprinela Teslinom ubeđenju u sličnost naučnih i umetničkih ideja, da one dolaze iz istog izvora (gledište slično Platonovom, a opisano detaljnije u Patandalijevim Joga Sutrama kao Ritam Bhara Pragma, najviše individualno 'stanje uma koje doživljava stvari onakve kakve jesu', kroz povezivanje sa nivoom kolektivne svesti Univerzuma,¹ kojeg Kruk pri kraju knjige stidljivo povezuje sa danas popularnom hipotetičkom idejom sveprisutnog Matriksa koji lukavo nadzire prizemni ljudski rod).

Krukova knjiga je od interesa za naučnike, inženjere, doktorante i studente, koji rade u oblastima netradicionalnih metoda dobijanja, predaje i primene električne energije. Ona će biti korisna širem krugu čitalaca, koji se interesuju za kreativnost i naučno-tehničko nasleđe Nikole Tesle. Značajan doprinos autora knjige je analiza i poređenje velikih količina izvornika zasnovanih na bazi otkrića i pronalazaka, učinjenih i patentiranih od strane Nikole Tesle pre više od 100 godina. Autor podvlači važnost i sazrevšu neohodnost diskusije o najširem krugu pitanja, koja se tiču prirodnih nauka, istorije nauke i tehnike, i daljih puteva razvoja ljudske civilizacije, uključujući mogućnost izvlačenja električne energije iz okruženja u bilo kojoj tački planete.

Dr Dejan Raković, prof. u penziji,
Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

¹ Tesline vizije i pronalasci realizovani u njegovim kontrolisanim izmenjenim stanjima svesti, predloženi su nedavno u mojim istraživanjima kao manifestacije Teslinih meditativnih uvida kroz makro-kvantne korelacije individualne i kolektivne svesti, sa značajnim kvantno-holografskim kreativno-obrazovnim i psihosomatsko-duhovnim implikacijama (za izvorne reference v. moj sajt <http://www.dejanrakovicfund.org>). S jedne strane, oni mogu dati smernice za dublje razumevanje kvantno-holografskog okvira holističke kontrole kreativnosti i obrazovanja – zasnovanog na mentalno fokusiranom uvećanju makro-kvantnih korelacija individualne i kolektivne svesti. S druge strane, oni mogu dati smernice za dublje razumevanje kvantno-holografskog okvira holističke kontrole psihosomatike i duhovnosti – zasnovanog na mentalno kontrolisanom sistematskom umanjivanju makro-kvantnih korelacija individualne i kolektivne svesti. U širem kontekstu, ukupna Teslina istraživanja mogu predstavljati inspiraciju i za preispitivanje globalnih obrazovnih / informacionih / političkih ciljeva – sa preorijentacijom ka holističkim blagim akcijama za globalna rešenja svetskog društva rizika, što je bio jedan od velikih neostvarenih Teslinih ideala u politički razočaravajuće turbulentnom 20. veku. Tako bi Teslin legat za novi milenijum (uz sve ponovo prepoznavane brojne doprinose utkane u današnju nauku, tehniku i medicinu, koji su oživele Teslin skoro mitski medijski brend poslednjih decenija) – mogao biti njegov duhovni putokaz do najdublje kvantno-holografskog kosmičkog prazvora.